

Jubileum
't Klokhuis
— p.16

Archipel Willemspark

Berichten uit de buurt ... blijf op de hoogte!

— p.03
Energie
café

23 oktober
Komt u ook!?

4 pagina's
OpenAtelier
5+6 oktober
— hart van krant

Kinderpagina
Vakantievibes
en Halloween
— p.10

F. Bordewijk,
wandlend door
de stilste buurt
— p.11

Wat speelt
er in de wijk?
Bezoek de
buurtwebsite

archipelwillemspark.nl

De laatste maanden zagen we in onze buurt nogal wat Te Koop bordjes hangen, reden om eens bij Coert van Bijma, directeur van het in onze wijk actieve makelaarskantoor Nassauhuis, te rade te gaan hoe het er met de huizenmarkt in A\W voor staat.

Huizenmarkt

Wat zijn de recente ontwikkelingen? 'We hebben tussen 2020 en 2023 magere jaren gehad. Dat had te maken met hoge energieprijzen, inflatie en ook wel politieke onzekerheden. De populariteit van de wijk nam enigszins af. Vooral de hoge energielasten leidden ertoe dat veel kopers hun blik eerder hadden gericht op goed geïsoleerde nieuwbouwhuizen of op minder kolossale huizen in bijvoorbeeld het Benoordenhout dan op huizen met mooie, hoge, maar tochtige kamers. Energieprijzen en inflatie zijn inmiddels weer lager, mensen verdienen meer, dus we hebben op dit moment de wind weer wat in de rug. De vraag is groot en die vraag is behoorlijk kapitaalkrchtig.'

Wordt er goed verkocht? 'Dat varieert. Echt grote huizen in bijvoorbeeld Riouwstraat of op Nassauplein vragen meer tijd, tenzij het om huizen gaat die kwalitatief en qua locatie in de buitencategorie vallen. Maar wat kleinere huizen en solide appartementen, mits goed geprijsd, verkopen snel, meestal binnen zo'n drie weken. Huizen in de categorie tussen 900.000 en 1.500.000 euro, met een m² prijs van zo'n 6500 euro doen het prima. Dat geldt zowel voor Archipel als Willemspark.'

Hoe zit het met huur? 'De vraag is groot, maar er is weinig betaalbaar aanbod. Dat wordt mede veroorzaakt door het door de

gemeente gehanteerde puntenstelsel dat gunstig is voor minder kapitaalkrchtigen, maar eigenaren en investeerders afschrikt.'

Worden er nog veel grote panden opgekocht, opgeknapt en als luxe appartementen verkocht of verhuurd? 'Dat is minder aan het worden. De overdrachtsbelasting van meer dan 10 procent remt investeerders af. Je ziet ook dat appartementen in het hoogste segment het op het ogenblik minder goed doen.'

Is er nog ruimte voor nieuwbouw? 'Echt vrije, onbebouwde plekken zijn er hier niet of nauwelijks, er kan weinig – zoals dat heet – ingebreed worden. Bovendien is A\W al flink verstedend en moet er voldoende ruimte voor groen blijven. Ik vind de nieuwbouw achter het oude Rode Kruisgebouw aan de Koninginnegracht wel een geslaagd voorbeeld van indikking. Nieuwbouw op het terrein van het Politiebureau is voorzien, maar eigenlijk gaat het daar om conversie van een al bestaand bebouwd terrein.'

Heeft Archipel\Willemspark voldoende aantrekkingskracht? 'Daar spelen een paar dingen. We merken het effect van het vertrek

van het hoofdkantoor van Shell waardoor veel tijdelijke expats met ruime woningtoeslagen zijn vertrokken of gaan vertrekken. In plaats daarvan zien we dat er meer Amsterdammers deze kant opkomen, vooral zij die al een band met Den Haag hadden.'

'Los daarvan: vooral de Bankastraat heeft als winkelstraat op het ogenblik niet de aantrekkingskracht die in de min of meer directe omgeving de Frederik Hendriklaan (Statenkwartier) en de Van Hoytemastraat (Benoordenhout) hebben, ook op onze wijkbewoners. Mensen blijven maar mondjesmaat in de Bankastraat hangen, ze struinen hier niet rond. De straat heeft op zich een goede naam maar maakt die onvoldoende waar. In die andere straten is de afgelopen jaren veel meer geïnvesteerd in aanbod, diversiteit, uitstraling, minder doorgaand verkeer. Misschien dat de oprichting van de ondernemersorganisatie BIZ en de komst van twee natuurwinkels voor een kentering kan zorgen.'

'Tegelijkertijd is de ligging van A\W ideaal, het is een behoorlijk veilige, redelijk sociale buurt. In onzekere tijden hechten mensen daaraan.' AH

Vacature Hoofdredacteur Wijkkrant Archipel Willemspark

Kiddy Kohnstamm stopt na enkele jaren met haar werkzaamheden als eindredacteur van de wijkkrant. Zij blijft nog wel voor de krant schrijven.

Wij zoeken naar een opvolger of opvolgster uit de Archipel of uit Willemspark. Een vrijwilliger met een warm hart voor de wijk die enthousiast is en tijd heeft om vijf keer per jaar samen met een redactieteam en een professionele vormgever een lezenswaardig en voor de wijk relevant blad te maken. Belangrijk: creatief denkend, organiserend, samenwerkend, gevoel voor humor, taal- en computer-vaardig. Tijdsbeslag is zo'n 3 dagen per krant, verspreid over periodes van 2,5 maand.

“**Creatief denkend, organiserend, samenwerkend, gevoel voor humor, taal- en computer-vaardig**”

Voor informatie over de taakstelling kunt u Kiddy mailen kid.kohn@gmail.com of bellen op 06 20 20 62 20. Belangstelling? Neem contact op met Arjan Hamburger... ap.hamburger@gmail.com

Fotowedstrijd

Wie maakt de leukste, mooiste, verrassendste foto van onze wijk?

Het Klokhuis organiseert ter gelegenheid van haar 50 jarig bestaan een fotowedstrijd. Mail je foto voor 20 oktober naar info@hetklokhuis.eu. De winnaar maken we 2 november bekend. De tien beste foto's worden in Het Klokhuis geëxposeerd.

'Gewoon' horkerig gedrag!?

Vol? Dan gooi je het er toch 'gewoon' naast!

Haast? Dan maar 'gewoon' op 't fietspad!

Ziet u ook horkerig gedrag. Stuur een foto naar wijkkrant@archipelwillemspark.nl

For our International Residents

On page 5 of this newspaper you will find *The Page in English*. You will also find a lot of information and news about the neighborhood on the neighborhood website. archipelwillemspark.nl

scant u mij

Meld u aan voor de nieuwsbrief

Ontvang iedere 14 dagen een nieuwsbrief in uw mail met het actuele nieuws uit Archipel\Willemspark. Scan de QR of ga naar de website om u aan te melden. archipelwillemspark.nl

Page 05
The Page
in English

**Stolperstein
Prinsevinkpark**

'Wij hebben mijn grootmoeder nooit kunnen begraven, dit komt daar het dichtste bij', verzucht kleinzoon Hans Willink na het leggen van een Stolperstein voor het huis aan Prinsevinkpark 24.

Rika Willink-Pinto

“Mijn moeder is 41 jaar en 20 dagen geworden. Maar zij heeft gelééfd.”

De steen met het messing gedenkplaatje werd op 20 juni in aanwezigheid van familie, vrienden en buurtgenoten geplaatst ter herinnering aan het wegvoeren uit dit huis van de joodse Rika Willink-Pinto ('Omaatje Riek') die er begin jaren veertig een kamer huurde.

'Op 18 februari 1943 werd er aangebeld door een agent van politie', vertelt Hans in een korte, ontroerende toespraak, 'hij kwam mijn grootmoeder halen. Mijn vader René, toen nog maar 19 jaar oud, was die dag vanuit zijn onderduikadres naar haar toegegaan, met een sterk voor gevoel. Een riskant bezoek, vanwege de razzia's op jonge mannen. Toen Rika weggevoerd werd, riep mijn vader haar nog na: 'Laten ze je niet doodmaken.'

Het afscheid zou echter voor altijd zijn. Rika kwam van de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam op 19 februari in Kamp Westerbork

terecht. Op 4 mei werd ze van daaruit op transport gesteld. Drie dagen later, na een reis onder de meest erbarmelijke omstandigheden, kwam zij met nog 1186 lotgenoten in het vernietigingskamp Sobibor aan. Daar werd ze nagenoeg direct vermoord.

'Mijn moeder is 41 jaar en 20 dagen geworden. Maar zij heeft gelééfd', citeert Hans Willink uit een brief van zijn vader.

En dat korte leven was intens. Rika werd in 1902 in Groningen geboren. Haar vader overleed toen zij zes jaar oud was, ze werd opgevoed door moeder Reina die een winkel in zelfgemaakte hoeden dreef. Rika trouwde in 1922 met Lucas Willink en verhuisde met hem naar Den Haag toen hij een aanstelling als redacteur kreeg bij de destijds gerenommeerde Haagse krant *Het Vaderland*. Lucas schreef er veel filmrecensies. Ook Rika had aanleg voor journalistiek en ging voor *Het Vaderland* werken. Ze publiceerde er over cultuur en maakte columns onder het pseudoniem Albertientje. In 1935 werd ze perschef van de toenmalige Prinsesse Schouwburg. Haar kennis van het Duits was daarnaast dusdanig, dat ze bijvoorbeeld de Nederlandse vertaling van het beroemde *Drei Männer im Schnee* van Erich Kästner verzorgde en de Zwitserse acteur Emil Jannings, de eerste Winnaar van een Oscar voor Beste Acteur, mocht interviewen. En tegelijk stond ze op de planken met het door Lucas geleide amateurcabaret *De Vuurpijl* en was ze een veelgevraagd hoorspelactrice.

Het huwelijk van Lucas en Rika hield geen stand en zij gingen uit elkaar. 'Mijn grootvader drong erop aan om niet te scheiden voordat de oorlog voorbij was', vertelt Hans. 'Hij hoopte dat Rika, door haar huwelijk met hem als niet-Joodse man, gespaard zou blijven voor de kampen. Waarvan op dat moment nog niet eens volledig duidelijk was, hoe verschrikkelijk die waren. Het heeft niet mogen baten.' AH

advertentie

Vertrouwd.
070 324 50 50 | info@nassauhuis.com
NASSAUHUIS
55 JAAR
WARELAARDIJ O.G.

**Europees
Parlementsverkiezing**

**GroenLinks–
PvdA wint**

Op 6 juni werden de verkiezingen voor het nieuwe Europees Parlement gehouden. In onze Archipel/Willemsparkbuurt behaalde – zoals dat ook het geval was in heel Den Haag en de rest van Nederland – GroenLinks/PvdA de meeste stemmen. De combinatie scoorde echter lager dan bij de EU-verkiezingen van 2019 toen de twee partijen nog afzonderlijk opereerden.

Opvallend was de groei van het jonge, pro-Europese Volt, goed voor ruim 13 procent van de stemmen in onze buurt. Ook de PVV maakte vergeleken met de Europese verkiezingen van 2019 een grote sprong, maar verloor terrein ten opzichte van de Kamerverkiezingen van afgelopen november.

Een vergelijking met de uitslag van de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen – toen de VVD de grootste in A/W werd en de PVV hier 10 procent haalde – heeft echter niet veel te betekenen: een groep kiezers, zeker aan de verre rechterzijde, ging nu niet naar de stembus, mogelijk uit desinteresse in, dan wel miskenning van het belang van de Europese Unie voor vrede, welvaart en welzijn. Voor gedetailleerde informatie over de uitslagen kijkt u op de website van de gemeente. AH

uitslagen.denhaag.nl

**Scheveningse
Bosjes**

**Twee- en
viervoeters**

Sinds jaar en dag is er een lichte onderhuidse spanning te bespeuren tussen hondenbezitters die de Scheveningse Bosjes vooral als uitlaaitplek voor hun viervoeters beschouwen en niet-hondenbezitters die er rustig willen verblijven zonder door honden besprongen of besnuffeld te worden of in hondenvuil te trappen.

Het terras van John en June's aan de Kerkhoflaan levert nog wel eens bijzondere taferelen op als honden, soms vertederd gadeslagen door hun bazen of bazinnen, elkaar luidkeels toeblijven, op stoelen zitten, of tafeltjes met glaswerk omvertrekken.

Op een paar officiële bordjes aan de ingang van de wandelpaden staat streng 'losloopgebied, opruimplicht'. Aan het eerste wordt ruim voldaan, het tweede blijkt vaak – zeker ook voor de professionele hondenuitlaatdiensten – lastiger. De tijdens het vogelbroedseizoen opgehangen spandoeken met de onnavolgbare dichtregel 'honden aan de lijn dat is fijn' maakten niet veel indruk. In de bosschages zelf is de opruimplicht moeilijk na te komen maar op de zandvlaktes en de paden moet het te doen zijn.

Vanzelfsprekend moeten honden, net als mensen, naar buiten. Even zo goed: zou het een handzame, voor iedereen bevredigende oplossing zijn om enkele ruime, omheinde hondenspeelplaatsen aan de randen van de Scheveningse Bosjes aan te leggen waar honden naar hartenlust kunnen rondrennen, met elkaar kunnen spelen, met makkelijke opruim mogelijkheden, en waar misschien de bazen en bazinnen ook nog prettige sociale contacten opdoen? In de rest van de Bosjes zou dan een aansluiting kunnen gelden. In andere steden, vooral buiten Nederland, werkt dat prima. Of dat hier kan lukken? AH

The Page in English

For the non-Dutch speaking people in the Archipel/Willemspark

Social Sofa

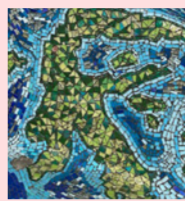
Have you ever wondered what the concrete and mosaic 'sofa' or bench next to Café Banka is all about? Obviously, it is meant to sit on, but does it have a special purpose? And do the mosaics have a special meaning?

I spoke with Irene Vonck, who ran an atelier for children's art lessons at the corner of Borneo- and Biltonstraat for several years. She explained that the then City Alderman Baldewingsh had invested in the sofas to increase participation and cohesiveness in several neighborhoods of the Hague. The Neighborhood Association applied for one of the concrete sofas and Irene was chosen to create the design.

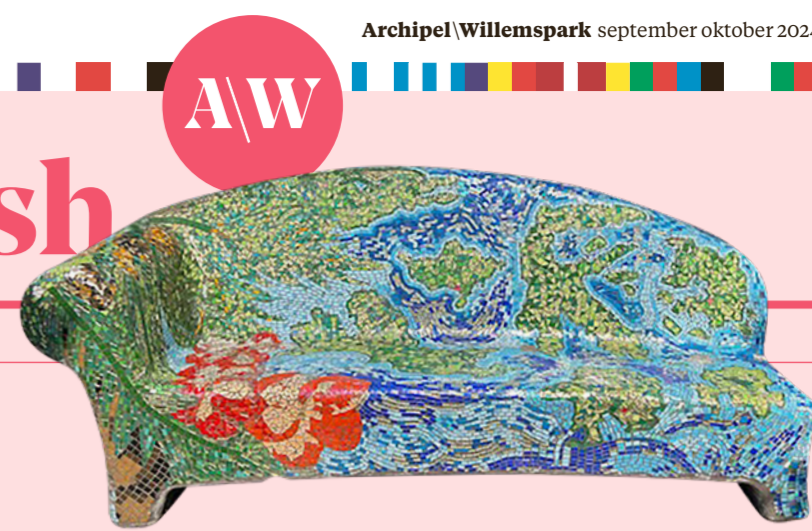
Irene: 'Look closely and you will see some of the islands that feature in our street names (not to scale, nor to their actual position), as well as flowers, plants, palm trees with

coconuts, the sun, the sea ... It is meant to be a colorful monument to our 'Indische' neighborhood. Having arranged for the bare concrete sofa and a design, we had to find a place to decorate the sofa with mosaic stones. A generous neighbor made his garage available, but only for a few weeks. About 18 volunteers from the neighborhood worked many hours a day for 17 days to get the whole sofa covered with some 43,000 tiles! Several English-speaking neighbors participated. If the purpose to be of the sofa was to generate a spirit of community among neighbors, it succeeded in spaces. We had a lot of fun.

The sofa was placed next to Café Banka in November of 2009 after some protest by the owners of the bric-à-brac store next door. But later Mrs. Muiselaar sat there for hours on end, with some cushions for comfort, watching the passers-by

“About 18 volunteers worked for 17 days to get the whole sofa covered with some 43,000 tiles!”

and greeting familiar faces. Many, her daughter, still runs the store and does some restoration work on, for example, rotan furniture.'

The idea for the sofa's originated with Karin Bruers. She felt compelled to bring neighbors together, to create cohesiveness and a sense of community among neighbors. If you know your neighbors, you feel safer, happier, and less lonely. Where would you be without neighbors? Your packages would get lost, forget that cup of sugar, your plants will die. We don't reflect on this in our daily lives, but the bond with your neighbors is super important. That's how simple it is. So, to fight against social aloofness, she designed a concrete sofa in the form of a living room couch. It is decorated with mosaics that can be designed and applied by neighbors working together. And it is meant to sit on and meet one another. Mean-

while there are more than 1500 such 'social sofas' in the Netherlands.

If you want to create a bench with your street, visit socialsofa.com, and contact info@socialsofa.com. An inspirational TEDx Talk by Karin Bruers can be seen on YouTube, see also Ted.com/TEDx.

We are lucky to live in a neighborhood where we mostly do look after each other. There are several events, such as the Walking Dinner and the LongTableLunch, that endeavor to bring people in our neighborhood together. But there is still a lot of loneliness behind front doors. The Neighborhood Association has a special Working Group dedicated to creating a caring neighborhood ('zorgzame buurt') through a cooperative of caregivers. For more information contact Tjebbe Ypma at zorgwelzijn@archipelwillemspark.nl KAZ

**A Milliner
in the Archipel**

On the right, milliner Elisabeth Koch.

The Archipel has lots of creative talent. In this edition, we're featuring Elisabeth Koch who came to the Archipel in The Hague from Beijing with her husband and three children in 2020.

The first thing Elisabeth explains when she opens the front door is, 'Did you know that someone who makes women's hats is a milliner and not a hatter? A hatter is someone who makes men's hats...'. With this newly won knowledge, I walk up the stairs to Koch's studio. The entrance and interior of the house, as well as the studio on the first

floor, where Koch makes her hats, exude a kind of Harry Potter sort of atmosphere. The Sorting Hat to determine the visitor's admission into the house of Slytherin or the house of Gryffindor cannot be far away...

Originally, Elisabeth worked in the financial sector. When her husband was sent to Beijing in 2007 for the Dutch Foreign Service, she took the plunge and started her own millinery company. There was a large demand for hats in Beijing, starting in her local expat community, expanding to a wider group of Chinese fans, where the ladies see hats

more as a status symbol. On the wall of her studio are many framed covers of Vogue, showing models wearing her hats. Her creations have also been featured in Cosmopolitan, Harper's Bazaar, and ELLE, among others. In fact, Queen Máxima herself has a collection of her hats.

Elisabeth wonders if there is a market in The Hague (or Holland) for hats. Do Dutch women know how elegant a hat can be? If you want your wedding to look fabulous, just ask the women to wear a hat. A hat breaks the ice and is a great topic for conversation. Elisabeth is available for hat-making workshops in her studio, hen nights (bachelorette parties), birthday parties or just for fun. These can be in Dutch or English. Elisabeth Koch is located at Soendastraat 9. More information can be found at her website. KAZ

elisabethkoch.co

BiancoNero

A visit to BiancoNero on the Schelpkade 34, owned by David Agaian, begins with the proverbial Armenian hospitality as the customer is treated to a carefully made espresso or cappuccino. The coffee lover imagines being in candy store: there are all sorts of coffees, espresso machines, and accessories. But David is primarily an expert in repairing espresso machines. He is familiar with all brands. I start my day with an espresso from my Luna, personally overhauled by David. So, in addition to an espresso, a new coffee machine or a specific coffee mélange, you can go to him for repairs, service or the purchase of a refitted second-hand machine. And, of course, David would not be a coffee expert if he did not give Barista workshops. A chessboard and chess clock await players of rapid or 'classical' chess.

BiancoNero was established in 2012. David rebuilt the workplace and store based on his builder's background. He likes the neighborhood and the quiet surroundings of the Schelpkade as a nice place to work, with easy access and parking. And we both agree that Charles Aznavour was the best singer ever! Bart Brouwer

**A church
open for you!**

I wonder how many of us have tried to visit a church in our city, only to find it locked? Perhaps you have wondered why so many places close their doors to the public?

In response, the Church of St John & St Philip (Ary van der Spuyweg 1) is delighted to announce that our church doors are open through the week. We believe we are called to open the doors of our church and to love and serve our neighbours in Willemspark.

The Church is open to all as a quiet space for personal reflection, meditation and prayer whenever our Open Doors sign is on display. Feel free to drop in if you are passing near the Scheveningse Bosjes!

Jonathan Halliwell & Michael Rhoden

Hoewel er in Den Haag nog 115 hofjes zijn (het waren er in 1895 700), is dit hofje bijzonder vanwege zijn voorgeschiedenis. Van oorsprong was het namelijk een liefdadigheidshofje in tegenstelling tot een exploitatiehofje. Dat dit hofje werd gebouwd, is te danken aan Johanna Lammers (1787-1874).

Het Lammershofje Voor ongelukkige fatsoenlijke vrouwen

Toen zij weduwe werd, trok zij in bij haar broer Dirk die als gierig bekend stond en veel onroerend goed bezat. Na zijn dood erfde Johanna alles en was plotseling miljonair. Geschat wordt dat het in ieder geval zo'n 6 miljoen betrof. Zij bepaalde in haar testament dat haar miljoenen terecht zouden komen bij goede doelen. Zo kwam het dat na haar dood veel Haagse instellingen fors begunstigd werden. Het was overigens een omstreden testament: familieleden kregen niets en de executeur testamentair zelf kreeg een fors bedrag namelijk 20.000 gulden. De familie vocht het aan maar trok aan het kortste eind.

De Dirk en Johanna Anthonia Lammers stichtingen werden opgericht om ervoor te zorgen dat de liefdadigheid op de lange termijn bleef doorgaan. Johanna had ook bepaald dat er

20 huises gebouwd moesten worden voor 'ongelukkige fatsoenlijke weduwen of juffrouwen uit de burgerstand'. Dat gebeurde in 1875 achter de huizen in de Schelpstraat. Er kwamen twee rijen van tien huises tegenover elkaar, een rij voor katholieke en een rij voor protestante vrouwen, met in het midden een tuin. Ook in Scheveningen werd door Johanna een hofje gebouwd, in dit geval voor weduwen en kinderen van verongelukte vissers. Het moest er in zo'n hofje keurig aan toe gaan: de was alleen vóór 13 uur aan de lijn, geen mannenlogies en op zondag geen ramen wassen. En vooral moesten zij zich onthouden van 'alle twist en gekijf en geen misbruik maken van sterke drank'.

De kopgevels van de rijtjes staan aan de straat en zijn in eclectische stijl

“Onthoud u van alle twist en gekijf en geen misbruik maken van sterke drank”

uitgevoerd met details van bakstenen nissen, gepleisterde hoekpilasters en daklijsten. Onder de geveltoppen is te lezen: Dirk en Anthonia Lammers-Stichting. Twee medaillons vermelden het jaartal 1875. De toegangspoort is versierd met voluten en wordt geflankeerd door muren met smeedijzeren hekwerken.

Het Schelpstraat-hofje ligt op de hoek van de Cantaloupenburg, waar de zijgevel te zien is met blinde raamnissen, die met een zachtgele baksteen zijn gevuld. De hofjes van de Lammers-stichting zijn samen met de Geefhuises, de enige liefdadigheidshofjes waarvan de huizen vanaf de straat zichtbaar zijn. Je kan door het hek van de toegangspoort naar de binnentuin en de twee rijen huizen kijken. Er is geen afzonderlijk hoofdgebouw met een re-

gentenkamer die het hofje van de straat afsluit. De architect was B. Schippers.

De stichtingen zijn inmiddels opgeheven en het hofje werd in 1980 aangekocht door de Koninklijke Haagse Woningvereniging van 1854. En mannen...? Die mogen gerust komen logeren.

Het is een rijksmonument omdat het een waardevol voorbeeld is van een 19de -eeuws liefdadigheidshofje, ook vanwege de eclectische bouwstijl en omdat alle details en materialen nog gaaf zijn.

Leny Ammerlaan – van Westerhoven

Bronnen: (o.a.) Monumentenzorg, Marie-Christine Engels: Lammers, Johanna Anthonia, Delpheer krantenarchief.

advertenties

De Tegelkunst
Verkoop en uitvoering: vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat
Javastraat 106
2585 AV Den Haag
070-3630112 of 0651303770
Email: info@detegelkunst.nl
Voor openingstijden zie: www.detegelkunst.nl

Gransjean
WIJNEN EN DELICATESSEN
Steeds voor u op zoek naar bijzondere lekkernijen!
Bankastraat 12 - Den Haag
www.gransjean.nl

J.J. STROÏNK
SINCE 1979
TANDPROTHETICUS
• Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprothesen ook op implantaten
• 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
• Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
• Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
• Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk
Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
Website: www.praktijkstroink.nl

Matzinger Eversdijk
Notarissen
Alexander Gogelweg 32
2517 JJ Den Haag
T (070) 35 88 000
F (070) 35 88 707
E notaris@matzingereversdijk.nl
I www.matzingereversdijk.nl

VAN DE VELDE NOTARIAAT
S - GRAVENHAGE
BURGEMEESTER KOLFSCHOTENLAAN 63 • 2585 DZ 'S-GRAVENHAGE • T: 070 - 346 95 02 • W: WWW.VANDEVELDENOTARIAAT.NL

MAAKT ZICH STERK VOOR ALLE AKTEN EN GEDEGEN ADVIES
VAN DE VELDE NOTARIAAT
NAME: MARIJK VAN DE VELDE - OPRINGA

Voor 't laatste nieuws archipelwillemspark.nl

Het Evita abonnement
Een vertrouwd gevoel

In beeld bij Evita Zorg voor als zorg op termijn nodig is en geniet van een aanbod aan activiteiten en informatieve lezingen.

Word abonnee voor € 64,50 per jaar

Van Alkemadelaan 309A, Den Haag
070-314 16 00
info@evitazorg.nl | www.evitazorg.nl

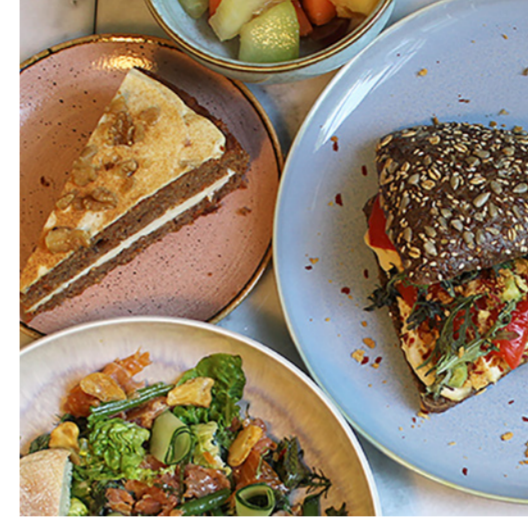
Eat, Drink, Play

Binkies

Nee, dit gaat niet over stoere jongetjes... Het is de naam van een heus kindercafé dat sinds maart in de Javastraat 142 gevestigd is met als motto: Eat, Drink and Play!

Een café voor ouders met kleine kinderen. Of voor grootouders met kleinkinderen. Eigenlijk voor iedereen die ergens terecht wil voor koffie, lunch of een borrel zonder zich zorgen te hoeven maken over het effect op de andere gasten voor het storende gedrag dat hun ongesocialiseerde peuter nu eenmaal eigen is.

Dit beseften de huidige drie eigenaren en buurtgenoten Arnout Noppen, Miriam van den Bent en Rosalie Schoneveld, die zelf ook kleine kinderen hebben en bovendien horeca-ervaring. Het idee was geboren.

In een monumentale benedenverdieping vlak bij de Koninginnegracht vind je, in wat vroeger winkelruimte was, een balie waar het bedienen-

“Ouders zitten er gezellig met elkaar te praten terwijl hun kinderen zich amuseren”

de personeel eten en drinken voorbereidt en veel plaats is voor wandelwagens. Daarachter splitst de benedenverdieping zich in een lichte beletage met tafels en stoelen en een southerrain met veel speelruimte en gezellige zitbanken voor de ouders. Er is voor de kleintjes allerlei klim- en speel materiaal zoals bijvoorbeeld een piratenboot, een speelhuis met glijbaantje, een poppenhuis, een speelkleed voor baby's, magnetisch constructiemateriaal en een aparte hoek helemaal ingericht met een landschap voor houten Biotreintjes. In de schaduwrijke tuin een zandbak, een tractor met aanhangwagen, een speelkeukentje en grote legoblokken. Ouders zitten er gezellig met elkaar te praten met een hapje en een drankje terwijl hun kinderen zich voor hun neus amuseren. Schermvrij vermaak!

Op de website en de instagrampagina van 'Binkies' zijn de activiteiten te vinden die op gezette tijden plaatsvinden. Iedere woensdagmiddag bijvoorbeeld kan men deelnemen aan samen koekejes bakken en versieren. Ook komt er af en toe iemand muzikale activiteiten met de kleintjes ondernemen, Tiny Tunes, een Engelstalige versie van Muziek op Schoot. Er zijn plannen in de maak om het activiteitenprogramma verder uit te breiden.

Het is niet de bedoeling dat men zelf eten en drinken meeneemt. De omzet van Binkies wordt gehaald uit het horecaverbruik. In tegenstelling tot andere instellingen voor kindervermaak, betaal je geen entree.

Voor de kinderen is het menu geheel op hen gericht, met nadruk op gezond en lekker zoals een snackbordje met soepstengels, hummus, tomaat en komkommers, een biologisch boerderij-ijsje of een vers fruithapje gepureerd en geschikt voor kleintjes vanaf 6 maanden. Je kunt er ook ontbijten met croissants of met kwark, granola en vers fruit of lunchen met flammkuchen. En tegen borreltijd kunnen de ouders bitterballen van Dobbe bestellen of een 'snackplatter' bij een biertje of een glas wijn. Men hoopt het menu in het najaar uit te breiden met een dinermogelijkheid tussen 17.00 en 19.00 uur. Zo kunnen er niet alleen verjaardagfeestjes voor de kinderen gevierd worden, maar ook bijvoorbeeld de verjaardag van opa met ouders en kleinkinderen. Vooraf reserveren is dan wel noodzakelijk.

Dit gemoedelijke café is beslist een bijzondere toevoeging aan het Horeca-aanbod in onze wijk. **EVH**

binkiesdenhaag.nl

Child & Family Care

In oktober opent Little Guests – een faciliteit voor kinderopvang, buitenschoolse opvang en familie zorg – haar deuren aan Alexanderstraat 26. In de grote villa met tuin zat voorheen Kindergarden dat verhuisd is naar Bankplein 3. Little Guests is onderdeel van Marma Management, een op 'hospitality and childcare' gerichte tak van Marma Vastgoed. We praten met Helen ter Beek, managing director bij Marma Management en Robin Top, general manager van Little Guests.

Little Guests

Was er behoefte aan een nieuw kinderdagverblijf in Archipel en Willemspark?

Helen: 'Ja, vooral omdat onze aanpak anders en nieuw is. Wij bieden zowel faciliteiten voor 180 kinderen tussen 0 en 12 jaar als 'ontzorging' van en advies aan ouders.'
Robin: 'Voor de allerjongsten is er kinderopvang in de leeftijdscategorie 0 tot 4, met aparte voorzieningen voor baby's, dreumesen en peuters. Buitenschoolse opvang is er voor de leeftijdsgroep 4 tot 7 en voor 7 tot 12-jarigen. In de kinderopvang is er plek voor 140 kinderen, in de buitenschoolse opvangruimte voor 40 kinderen.'

Wat moeten we ons voorstellen bij 'ontzorging van en advies aan ouders'?

Helen: 'Er is een 'Family Care Service Manager' die ouders, bijvoorbeeld nieuwwaangekomen expats, ad-

visieert over allerhande praktische zaken zoals bemiddeling bij het vinden van een oppas of het regelen van gemeentelijke zaken. We bieden ouders niet alleen ruimte om contact met elkaar te hebben, maar ook plekken om even rustig te werken, ze kunnen hier pakketten of stoomgoed laten afleveren. In de loop van de tijd breiden we die diensten uit. Dat soort faciliteiten in combinatie met kinderopvang bestaat niet of nauwelijks. We ambiëren ook een gemeenschapsfunctie in de buurt te vervullen.'

Is de kinderopvang anders dan bij andere kinderdagverblijven?

Robin: 'Op een aantal punten zeker. We proberen actief nieuwsgierigheid te kweken, er is een grote zolder voor allerhande activiteiten als knutselen, muziek, theater, een laboratorium. Er komt een moestuin, we gaan samen smaken proe-

ven, waardoor eten en eten voorbereiden iets leuker wordt. We hebben veel ruimte beschikbaar en maken meerdere kleinere slaapvertrekken zodat de jongsten in hun rustperiode niet met z'n allen in één ruimte slapen.'

Is Little Guests vooral op kinderen en ouders uit A/W gericht?

Helen: 'Niet alleen, al zijn er in deze wijk veel expats en drukbezette Nederlandse gezinnen die naar onze verwachting behoefte aan ons aanbod kunnen hebben. Maar we kijken ook naar andere buurten waar ons inziens vraag is naar een voorzieningepakket dat op behoeften van zowel kinderen als ouders is afgestemd.'

“We bieden ouders niet alleen ruimte om contact met elkaar te hebben, maar ook plekken om even rustig te werken”

Wat zijn de openingstijden?

Robin: 'Voorlopig van half acht 's ochtends tot half 7 's avonds, maar als er behoefte blijkt aan eerdere of latere tijden dan verlengen we de openingstijden. In de vakantieperiodes blijft Little Guests open.'

Wat kost Little Guests?

Robin: 'Het kinderdagverblijf kost 15,95 euro per uur, de buitenschoolse opvang 13,95 euro. Naast kindervoorzieningen zijn de faciliteiten voor ouders bij de prijs inbegrepen.'

Meer informatie vindt u op de website. U kunt ook mailen of bellen. info@littleguests.nl | 070 209 90 89

littleguests.nl **AH**

KUNST
MAKERS
IN DE
BUURT

Hans van der Ham (1960) is geboren in Eindhoven. Hij studeerde klassiek piano aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Na zijn afstuderen volgde hij een opleiding aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam (tegenwoordig de Willem de Kooning Academie) met de focus op schilderen. Van der Ham woont sinds 2015 in de Archipelbuurt en werkt in zijn atelier in Rotterdam. Ik had een gesprek met hem in zijn huis aan het Couperusduin.

ring, digitalisering en kunstmatige intelligentie een andere kijk op materie krijgen. Men heeft de neiging om aan levenloze objecten menselijke eigenschappen toe te kennen, waarmee we deze in feite animeren. Dit is geen nieuwe ontwikkeling. Ook de renaissance mens onderhield al relaties met het menselijk lichaam door middel van afbeeldingen. Er zijn ook parallellen met tribale gemeenschappen, die meer spirituele eigenschappen aan beelden toekennen. Dit gegeven heeft mij altijd zeer gefascineerd.

Is het mogelijk om in deze tijd als kunstenaar financieel onafhankelijk te zijn? 'Tot 2018 werd mijn werk vertegenwoordigd door galerie Nouvelles Images in Den Haag. Momenteel heb ik twee galeries die mij vertegenwoordigen. In Amsterdam is dat Galerie Stigter van Doesburg, met onder andere in het begin van 2024 de tentoonstelling Facing Humanoids. De andere galerie is in Kopenhagen, Galleri KANT. Daar hangen momenteel negen van mijn schilderijen. In 2025

zal mijn werk zowel in Amsterdam als Kopenhagen, alsook in Palma de Mallorca te zien zijn. Daarnaast ben ik de muziek trouw gebleven en geef ik nog steeds met veel plezier pianolessen bij mij thuis in de Archipel.'

Het werk van Van der Ham is onder meer opgenomen in de collecties van het Stedelijk Museum Schiedam, Akzo Nobel, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Museum Beelden aan Zee, de Rabobank, KPMG en het Koninklijk Archief. Hij maakte verschillende sculpturen voor de publieke ruimte, zoals het werk dat in 2022 werd onthuld op de hoek van de Mathenesserlaan en Breitenstraat in Rotterdam. In 2025 zal zijn eerste monografie worden uitgebracht bij Jap Sam Books. **ES**

hansvanderham.nl
pianosledenhaag.com

Hans van der Ham

Kun je iets vertellen over jezelf en je werk? 'Ik ben met muziek opgegroeid en wilde graag naar het conservatorium. Daar werd ik toegelaten en ik ben er ook afgestudeerd. Muziek is voor mij nog steeds de hoogste kunstvorm. Na het conservatorium ben ik naar de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam gegaan. Daar ben ik afgestudeerd als schilder. In de jaren erna ben ik uitsluitend blijven tekenen. In klein en groot formaat. Ook maakte ik gouaches op paneel en papier. Uit de tekeningen kwamen van lieverlee sculpturen voort die steeds groter werden. Vervolgens ben ik lang actief geweest als beeldhouwer en curator. Vier jaar geleden heb ik de stap genomen om weer op doek te gaan schilderen in allerlei formaten.'

Tentoonstellingen

'In 2018 heb ik voor Museum Boijmans Van Beuningen de tentoonstelling *Anima Mundi* gemaakt, een tentoonstelling over bezieling van materie. De aanleiding hiervan was de constatering dat we in een tijd leven waarin door toenemende robotise-

Men heeft de neiging om aan levenloze objecten menselijke eigenschappen toe te kennen, waarmee we deze in feite animeren

Bomenstichting Den Haag

Sarah in de Pastorietuin

Achter de gevels in onze wijk gaan soms bijzondere geschiedenissen schuil. Maar weinigen zullen weten dat een huis in de Riouwstraat ooit dienstdeed als pastoriewoning. Van 1883 tot 1976 woonden verschillende dominees van een kleine protestantse gemeenschap hier met hun gezin. Achter het huis ligt een grote tuin waar nog een aantal oude appel- en perenbomen staat. 'Een pastorietuin moest zoveel mogelijk opbrengen, zo had de dominee altijd iets om uit te delen of te ruilen', vertelt Claudine Chavannes-Mazel, de huidige bewoonster.

In 1980 betrok Claudine het huis met haar gezin. De tuin was toen geheel overwoerd met Japanse duizendknoop, hier en daar groeiden wat varens. De duizendknoop maakte al snel plaats voor andere planten. Midden in de tuin werd gras gezaaid, daar rondom plantte Claudine verschillende struiken zoals een camelia, viburnum, rhododendron en hortensia. Later kwamen er een roodbladige valse Christusdoorn, een ceanothus arboreus

en een kweepeer bij. In de borders groeien onder andere wilde geraniums en longkruid. Omlangs plantte ze een betonie, van oudsher een belangrijk geneeskrachtig kruid dat nu nog maar weinig in het wild voorkomt. Onderhoud is nauwelijks nodig, de natuur mag zoveel mogelijk haar gang gaan. Claudine heeft met de beplanting rekening gehouden met de bloeitijd; vanaf het vroege voorjaar tot in de herfst bloeit er altijd wel iets, van de sneeuwklakjes in het vroege voorjaar tot de verschillende soorten hortensia's, die bloemen dragen tot ver in de zomer.

Tussen de duizendknoop stonden nog de fruitbomen die in 1883 door de eerste bewoners waren geplant. Eén van die drie peren-

bomen torent hoog boven de andere bomen en struiken uit, bijna huizenhoog. Deze peer is niet alleen bijzonder vanwege zijn uitzonderlijke hoogte, maar ook door zijn hoge leeftijd van ongeveer 150 jaar. Perenbomen worden zelden ouder dan honderd jaar.

De majestueuze perenboom zag alle domineesfamilies komen en gaan, de kinderen van Claudine speelden onder de fraaie boom. Pas op latere leeftijd ging de boomvruchten dragen, wat de boom de naam 'Sarah' opleverde.

De majestueuze perenboom zag alle domineesfamilies komen en gaan

Nog elk jaar verschijnt in april de sprookjesachtige witte bloesem. Peren geeft de boom ook volop, al zit oogsten er voor Claudine niet in doordat de vogels zich te goed doen aan de zoete vruchten. Hoewel de boom er ondanks zijn ouderdom nog goed bijstaat, krijgt hij wel extra zorg. Regelmatig worden dode takken verwijderd en worden er voedingsstoffen in de grond aangebracht.

Zoals de dominees vroeger de opbrengst van de tuin deelden met anderen, zo wil Claudine anderen deelgenoot maken van haar tuingeluk. Als de appels rijp zijn mogen buurkinderen appels komen plukken. Daarnaast doet ze sinds 2017 mee aan het evenement 'Struinen door Haagse Tuinen', dat om de twee jaar gehouden wordt. De afgelopen editie mocht ze vierhonderd bezoekers verwelkomen. 'Het inspireert mensen, ze zien wat er mogelijk is in een stadstuin. Ook onder bomen willen genoeg planten groeien. Je zit heerlijk in de schaduw, en niemand die je ziet!' **so**

5 EN 6 OKTOBER 2024
12.00 - 17.00 UUR

OPEN ATELIER

ARCHIPEL
WILLEMSPARK

- 1 Vredehuis Riouwstraat 1
Sil van Beekum - schilder en beeldhouwer
- 1 Vredehuis Riouwstraat 1
Sabine Miesen - schilder
- 1 Vredehuis Riouwstraat 1
Hanna Vader - schilder
- 1 Vredehuis Riouwstraat 1
Paul Wiegerinck - schilder videokunst
- 2 Riouwstraat 2
Janet van der Linden - weven
- 3 Celebesstraat 96
Puck Soetens - fotografie
- 4 Celebesstraat 58
Vera Jansen - schilder
- 5 Prinsenvinkenpark 28
Elsken Verkoren - fotografie
- 6 Bankastraat 143
Marjolein Burbank - naaldkunst
- 6 Bankastraat 143
Hugo Timmer - schilder
- 7 Delistraat 29
Christine Boreel - keramiek
- 7 Delistraat 29
Alexandra van Nispen - decoupage
- 8 Delistraat 43
Irma den Hertog - schilder

- 9 Koninginnegracht 107
Mohana vd Kroonenberg - beelden
- 10 Sumatrastraat 185
Hinke Hamminga - collages
- 11 Balistraat 42
Patricia Maitland - schilder
- 12 Balistraat 47 B
Renate Boere - Grafisch werk
- 13 Balistraat 41
Gerard Smits - beelden
- 14 Prinses Mariestraat 35
Liam Oey - beelden
- 15 Mallemolen 55/38
Luyt de Brauw - keramiek
- 15 Mallemolen 55/38
Diek de Brauw - schilder
- 16 Paramaribostraat 101
Nelleke Alberti - schilder
- 17 Paramaribostraat 33
Joyce Balk - schilder
- 18 Paramaribostraat 43
Annemarie Zeilstra - schilder
- 19 Paramaribostraat 129
Jenn van Viersen - sieraden
- 20 Madoerastraat 23
Joke Schelhaas - schilder

- 21 Bankastraat 80
Jolanda van Atteveld - glaskunst en keramiek
- 21 Bankastraat 80
Lonneke Nijeboer - keramiek
- 21 Bankastraat 80
Margaret Middendorp - keramiek
- 21 Bankastraat 80
Claudia Lopez - keramiek
- 22 Het Klokhuis Celebesstraat 4
Wim Bettenhausen - schilder
- 22 Het Klokhuis Celebesstraat 4
Ger Groothedde - schilder
- 22 Het Klokhuis Celebesstraat 4
Fred Stein - schilder
- 22 Het Klokhuis Celebesstraat 4
Annemarie Drenth - schilder
- 23 Malakkastraat 32
Irene Zalme - schilder
- 24 Bonistraat 17
Peter Manders - schilder
- 25 Malakkastraat 113
Joao Prates - fotografie

Geestrijke wijk

Aan de rand van het Willemspark in de Zeestraat is de spirituele academie Brahma Kumaris gevestigd. Het is een centrum voor meditatie en bezinning voor alle mensen, ongeacht religie of achtergrond.

Brahma Kumaris

Iedere woensdag is er tijdens de lunchtijd van 12.30 tot 13.00 uur een vrije inloop meditatie. Ik raakte geïnteresseerd in deze organisatie en ging in gesprek met de coördinator van Brahma Kumaris in Den Haag, Marie Lisette Derks.

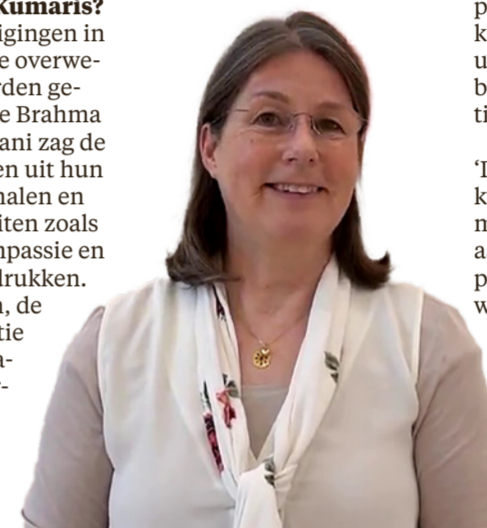
Kun je iets vertellen over de geschiedenis en de doelstelling van Brahma Kumaris?
Brahma Kumaris is een spirituele stroming die begonnen is in de jaren dertig van de vorige eeuw in India. Als Nederlandse stichting, opgericht in 1984, is de Brahma Kumaris Spirituele Academie inhoudelijk gelieerd aan het spirituele hoofdcentrum in India. Een laagdrempelige non-profit organisatie die geheel draait op donaties en vrijwilligerswerk en die staat voor persoonlijke ontwikkeling en zelfbewustzijn.

'Het gedachtegoed van de Brahma Kumaris komt tegemoet aan de universele en algemeen menselijke behoefte aan zelfkennis en inzicht, ongeacht religie, politieke kleur, cultuur, afkomst of leeftijd.'

Hoe groot is Brahma Kumaris?
'Wereldwijd zijn er vestigingen in meer dan 120 landen die overwegend door vrouwen worden geleid. De oprichter van de Brahma Kumaris Lekhraj Kripalani zag de noodzaak in om vrouwen uit hun onderdrukte positie te halen en om vrouwelijke kwaliteiten zoals verdraagzaamheid, compassie en ondersteuning te benadrukken. Het deed hem besluiten, de leiding van de organisatie aan vrouwen over te dragen om de balans te herstellen.'

De vestigingen worden overwegend door vrouwen geleid

Kun je iets over de programma's van Brahma Kumaris vertellen?
'Met de nadruk op meditatie (Raja Yoga) en spirituele vorming zijn er verschillende educatieve programma's ontwikkeld waarin je leert hoe om te gaan met stress, negativiteit, plotselinge veranderingen, moeilijke omstandigheden etc. en te putten uit praktische kennis m.b.t. zelfbeeld, Godsbeeld, wereldbeeld en tijdsgeschied.'

'Daardoor worden de innerlijke kwaliteiten en krachten die in ieder mens latent aanwezig zijn, opnieuw aangeboord. Door vanuit een ander perspectief te leren kijken naar alles wat er gebeurt en door innerlijke kracht op te doen via de meditatie, is het mogelijk om een meer positieve houding, balans en stabiliteit te ontwikkelen.'

Maatschappelijke Participatie
'Maatschappelijke participatie is voor Brahma Kumaris een speerpunt. Behalve de samenwerking met diverse sociaal maatschappelijke organisaties in de stad Den Haag, werkt BKSA al 24 jaar mee aan de 'Prinsjesdagviering', de grootste landelijke, interreligieuze en interlevensbeschouwelijke bezinningsbijeenkomst. Deze bezinningsbijeenkomst vindt plaats in de Grote Kerk in Den Haag en gaat vooraf aan de Troonrede. De organisatie van de 'Prinsjesdag' is in handen van een aantal landelijke en Haagse religieuze en levensbeschouwelijke organisaties, waaronder BKSA. Zij bieden de bijeenkomst aan, aan de parlementariërs als een moment van bezinning bij de opening van het nieuwe parlementaire jaar.'

In de stad van Vrede en Recht geven we innerlijke vrede vorm op veel verschillende manieren in diverse programma's en workshops o.a. in samenwerking met Just Peace.

Deelnemers aan programma's en cursussen ervaren dat er vanuit spiritualiteit een brug geslagen wordt naar de dagelijkse werkelijkheid waardoor zij opnieuw zingeving in hun leven gaan ervaren.' **ES**

» bkdenhaag.nl

advertenties

AMILDA
wellness boutique

MASSAGES & FACIALS

COME, BE OUR GUEST, AND IMMERSIVE YOURSELF IN OUR WONDERFUL WORLD

We'd love to meet & treat you! Bij Amilda kun je terecht voor de beste wellness-ervaringen. In ons aanbod vind je een selectie van luxe massages en hoogwaardige gezichtsbehandelingen voor iedereen. Om de best mogelijke ervaring te kunnen bieden, werken wij samen met topmerken, zoals: **Aromatherapy Associates** (voor massages en lichaamsbehandelingen) en met **Cosmedix & Natura Bissé** voor uitzonderlijke gezichtsbehandelingen.

Ons aanbod gaat verder dan alleen behandelingen; het zijn **deskundig samengestelde wellness ervaringen** die zijn ontworpen om je geest, lichaam en ziel nieuwe leven in te blazen. Onze missie is eenvoudig: **'Visit us once and stay with us forever.'**

info@amilda.nl • +31 70 219 2266 • Make your reservation at: www.amilda.nl
Bankastraat 101, 2585 EJ The Hague, The Netherlands

Toko Frederik
INDONESISCHE RIJSTAFELS EN SCHOTELS

RIJSTAFELS
With beef, chicken, shrimps, vegetables and soy dishes

VEGA AND VEGAN
Many dishes, wines and drinks are vegan or vegetarian

RESTAURANT
With 22 tables and 80 chairs

PRIVATE DINING
For groups up to 20 people

OUR CUISINE
From West Java, is rich of flavor and a little spicy

ALLERGIES
We can take all allergies into account

TAKE AWAY
Rijstafels, snacks, wines, beers and drinks

CATERING
For companies and private up to 200 people

Frederikstraat 225 (verlengde van de Denneweg)
Tel. +31 (0)70 360 31 25
Reservations: tokofrederik.nl

Gedicht

Op zoek naar de zon

Ik zit op mijn bedje op het strand
wiebel met mijn tenen in het zand
Toch lijkt het alsof er iets mist
want het enige dat ik zie is een witte laag mist

Ik zoek iets, ik ben iets kwijt
Ik zoek, maar ik heb spijt

Maar dan ineens vliegt daar een Ekster
Op zoek naar de zon of naar een ster
Hij vliegt op weg naar de zon
Alsof hij het vinden kon
Nog even zoeken tot ik hem vind
Het lukt hem, hij gaat mee met de wind

In het raampje van de bus
Zie ik een hele grote lus
Een attractie van een pretpark
En een man met bladeren en een hark
De attractie heeft kleine karretjes
Maar ik ga toch maar naar de marktjes
Over het Plein van hier naar daar
Vind ik ineens een mooi Schoenpaar
Heel hip en modern

Maar even terug naar de kern
We kwamen hier voor een zonnetje
En willen hier weg met een bonnetje
De Ekster is geland en of hij dat kon
op die plek vind ik een stralende zon

Valerie 11 jaar

Philomeen 7 jaar

Tekeningen vakantie

Valerie 4 jaar

Amarens 5 jaar

Keet 10 jaar

zaterdag 26 oktober

Het griezeligste feest van 't jaar... Halloween

Ja ja, het is alweer bijna tijd voor het griezeligste feest van het jaar: Halloween in de Archipel! Op zaterdag 26 oktober mogen jullie tussen 18.00 uur en 20.30 uur langs alle huizen in de Archipel waar je aan de buitenkant van kunt zien dat ze meedoen met Halloween.

Als jij ook wil dat jouw huis daarbij hoort, vraag dan aan je ouders of ze je helpen met het lekker griezelig te versieren. Bij Makelaardij van Eijk Bankastraat 109 kun je bovendien een uithangbord halen waarop staat dat je meedoet.

Niet vergeten je huis aan te melden via www.halloweenindearchipel.nl Want voor de drie mooiste versierde of griezeligste huizen zijn er prachtige prijzen te winnen die Amilda, Gransjean en de Alexanderhoeve schonken hebben.

En nog iets leuks: tussen 17.00 uur en 19.00 uur kun je in 't Klokhuis Celebesstraat 4 laten schinken. Als je daar even moet wachten totdat je aan de beurt bent, kun je genieten van warme choco of een broodje knakworst.

Wil je griezelen, doe dan mee!

halloweenindearchipel.nl

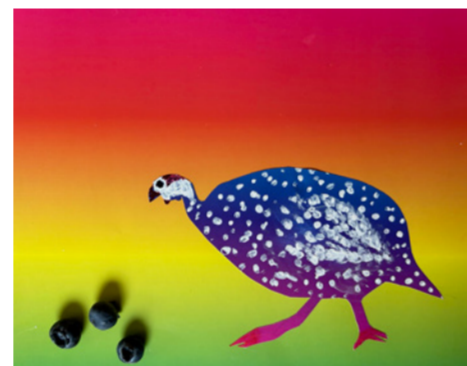

Nieuw in de buurt

Chicken Nugget

Vlak voor de zomervakantie was er opeens een parelhoen bij ons in de straat. Iedereen was verbaasd! We waren bang dat hij zou worden aangereden of aangevallen door een ander dier, maar hij is er gelukkig nog steeds. Kennelijk vindt hij het fijn hier, want hij gaat maar niet weg. Misschien komt dat ook doordat hij leukere dingen te eten krijgt. Ik geef hem wel eens blauwe bessen waardoor hij paarse poepjes achterlaat. 's Avonds slaapt hij veilig in een boom en de volgende ochtend loopt hij weer lekker rond. Ik noem hem trouwens Chicken Nugget. Ik hoop dat hij nog lang bij ons in de straat blijft wonen en dat iedereen voorzichtig door de straat rijdt. Gelukkig hebben onze buren bordjes neergezet om mensen te waarschuwen voor ons parelhoen. En je kan weten of die in de buurt is door het geluid dat hij maakt!

Hebe 11 jaar

“Je kan weten of die in de buurt is door het geluid dat hij maakt!”

‘Als je iets leuks te vertellen hebt, een gedichtje, stripverhaaltje of een tekening gemaakt hebt, dan mag je die insturen naar...’

wijkkrant@archipelwillemspark.nl

VREEMDE VOGELS IN DE ARCHIPEL

F. Bordewijk, wandelaar in de stilste buurt van de stad

Wie de naam Bordewijk hoort, denkt aan Rotterdam (waar de beroemde roman *Karakter* zich afspeelt), aan Schiedam (waar de schrijver een succesvolle advocatenpraktijk had), aan Amsterdam (waar zijn wieg stond) en natuurlijk aan Den Haag, ‘stad, boordevol Bordewijk’, zoals Gerrit Achterberg dichtte. En al heeft de weergalozes schrijver F. Bordewijk (1884–1965) nooit van zijn leven in de Archipelbuurt gewoond, toch verdient hij het om als ‘vreemde vogel’ in deze serie te worden opgenomen.

Want geen schrijver na hem heeft de Archipel zo herkenbaar beschreven als hij, ongetwijfeld uit eigen waarneming. Nadat in het Bezuidenhout zijn herenhuis met prachtige bibliotheek tijdens het ‘vergisingsbombardement’ op 3 maart 1945 was verwoest, betrok Bordewijk met zijn vrouw, de componiste Johanna Roepman, en hun twee kinderen een onderkomen aan de Nieuwe Parklaan. Vandaaruit wandelde hij met zijn koningspoedel Sascha het liefst via de Scheveningse Bosjes naar de Archipel.

En zo maken we in zijn – nu onterecht vergeten – contemporaine roman *De doopvont* (1952) kennis met Amos de Bleek, een 68-jarige ex-directeur van een vuurwerkfabriek, die een buitenplaats aan de Vliet bewoont. Als getrouwd man legt hij het aan met markiezin Louise de Violette, ‘hij wist van haar woning in Den Haag, in de Archipel, ingetogen en voornaam, gelijk haar eigen wezen, gedeeltelijk onderverhuurd door de dwang van het woningtekort, maar met goedgekoken huurders’. En verderop in de roman staat: ‘Het huis van Louise lag in het ongeschonden deel van de Riouwstraat. De Archipelbuurt was overigens de oorlog redelijk goed te boven gekomen. Haar voornaamste opmerkelijkheid bestond nog altijd in haar conservatief karakter, en trouwe Hagenaars waren haar genegen, juist daarom.’

Met dat conservatief karakter, maar dan van de bewoners zelf, heeft de markiezin ook rekening te houden. Als haar amant Amos de Bleek haar na achten komt bezoeken, vreest zij opspraak, ‘daarom zette hij zijn wagen ergens, een paar minuten van haar woning, in een zijstraat, en ging verder te voet’. Achter de voordeur heeft hij het gevoel het fin de siècle binnen te stappen. ‘de verhoudingen van een kamer als hier zijn juist zo prachtig op elkaar afgestemd. Zo iets voel je direct als je binnenkomt, nog meer dan dat je het ziet.’

De opgewonden De Bleek zal, in zijn haast om ongezien bij Louise te komen, weinig oog voor het steden-

schoon van de Archipel hebben gehad. Maar de oplettende wandelaar Bordewijk was een scherp observator en spreekt in de roman van ‘het smalle, gerekte grondplan, de lange straten met korte dwarsstraten, de gevarieerde bouwsels, zelfs in de minst welvarende nog van een zekere distinctie. De nieuwe zakelijkheid in de stijl, slechts hier en daar te vinden, stoorde nauwelijks. Winkels waren er schaars en samengepakt op klein areaal. Men trof er ook merkwaardige gangen, uitgespaard voor voetverkeer, en ondanks hun openheid geheimzinnig tussen hun schuttingen en onder de belommering der tuinen. Het aardigst effect werd gemaakt door de tegenstelling van drukke voorgevels in de neo-rennaissance der Nederlanden van zeventig of tachtig jaar tevoren, en de verhoudingsgewijs diepe verkeersstille. De Archipel was altijd de stilste buurt der stad geweest; hij was het gebleven. Hij heette vochtig, en niet zonder reden in de oudste stukken waar de kamervloeren van de begane grond nog iets onder straatpeil lagen en de tuinen moerassig konden worden.’ Schaarse winkels, geheimzinnige brandgangen, vochtige vloeren, wie zal betwisten dat Bordewijk als schrijver actualiteitswaarde heeft?

Als Sascha het goedvond, liep Bordewijk door naar Willemspark en Plein 1813: ‘Het was een verrukkelijk totaal, gecomponeerd uit statigheid en rust, zonder strengheid. Men vond ook elders in het land wel dergelijke huizen, maar nimmer verenigd tot zulk een wijk, als een stad op zichzelf, met een onberispelijk plan.’

Zonder twijfel is Bordewijk na Louis Couperus de meest Haagse schrijver van ons land. De stad had hem, naar eigen zeggen, gemaakt tot wie hij was. Bordewijk verlangde vooral terug naar het Den Haag van zijn jeugd, de ongeschonden metropool van rond de eeuwwisseling. Hij zag met afgrijzen hoe de stad van aanblik veranderde, zo vond hij het nieuwe Transvaalkwartier ‘van zulke gruwelijkheid dat elke beschrijving tekortschiet [...] men kan zich niets schunnigers in opzet en uitvoering denken’. Dikwijls betoonde de schrijver zich tegenover zijn stad als een teleurgestelde minnaar. Zijn liefde voor Den Haag spreekt niettemin uit alle zinnen die hij heeft geschreven.

In oktober 1957 ontving Bordewijk voor zijn gehele oeuvre de Constantijn Huygensprijs, uitgereikt in het toenmalige stadhuis aan de Javastraat. Bij die gelegenheid las Bordewijk, tot grote hilariteit van de toehoorders, een citaat voor uit een brief die hij kort daarvoor had ontvangen: ‘U bent de grootste afkraker en verguizer van Den Haag die ooit bestaan heeft.’

José Buschman

advertenties

een nieuwe liefde

Licht **excentrieke** dame van stand wil die éne **Haagse** heer van stand vinden om samen te gaan sprankelen, schitteren en genieten van elkaar. Allebei balancerend tussen **hoe-het-heurt** en recalcitrante autonomie.

Samen fikkies stoken, fietsen in de zee- en **berglucht**, **waarom-vragen** stellen en beantwoorden, en talige grappen maken. Gewoon **stil** zijn. **Verlangen** naar elkaar en daar dan aan toe kunnen geven. *Meer lezen? Het volledige profiel staat op de site.*

Exclusieve relatiebemiddeling www.eennieuweliefde.nl

van Laar
verhandel

Bankastraat 83
2585 EH Den Haag
070 350 34 86

www.verhandelvanlaar.nl

advertenties

De Haagse Boekery

Literatuur ~ Kinderboeken
Antroposofie ~ Filosofie
en heel veel kunstkaarten.

English books – Deutsche Bücher
Commande de livres français

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
(070) 346 48 00 • info@haagseboekery.nl
www.haagseboekery.nl

APOTHEEK NAUTA

• Bankastraat 60, 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 354 00 70
• Javastraat 5
Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van
8.30–17.30 uur. Op zaterdag van
10.00–14.00 uur alleen Bankastraat.

*Ook voor bezorging aan huis of op het
werk (op het voor u gewenste tijdstip
en kosteloos)*

Celeste Parfums

Acqua di Parma
Carthusia
Creed - Diptyque
Etro - Goutal
Guerlain - Hermès
Parfums Houbigant
Serge Lutens - Trudon
Van Cleef & Arpels

Frederikstraat 963
www.celeste-parfums.nl

PARKSTAETE

SCHILDERWERKEN

www.parkstaeteschilderwerken.nl

Een thuis zoek je samen met Estata.

Met onze persoonlijke aandacht, unieke netwerk en brede aanbod zorgen wij ervoor dat jij krijgt waar je echt blij van wordt!

www.estata.nl

070 350 70 50 info@estata.nl

Marceline Strumpler
NVM register
makelaar taxateur

Margot Koenen
NVM register
makelaar taxateur

AANKOOP | VERKOOP | AANHUUR | VERHUUR | BEHEER | TAXATIES

Alexanderhoeve

Archipelkaas
Alexanderhoeve

— Bankastraat 44 —

Martin Willems

Hair Art

Bankastraat 103 A
2585 EJ Den Haag
t/m 070 35 44 612

Voor 't laatste nieuws @ archipelwillemspark.nl

ANNETTE POLDERMAN

LIJSTEN / ENCADREMENTEN

CHR. TH. JEHEE

STEENHOUWERIJ
NATUURSTEENHANDEL

Gevelbekleding - Schouwbekleding
Dorpels en Neuten - Trapbekleding
Vloeren - Vensterplaten
Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 Tel. (070) 350 44 80
2585 CS Den Haag info@jhee.nl

ARCHIPEL

75 JAAR

ZONWERING & ROLLUIKEN

Al 75 jaar aan de top van schaduw en stijl, uw vertrouwde keuze voor alle seizoenen!

Markiezen | Knikarmschermen | Uitvalschermen | Screens | Binnenzonwering | Rolluiken | Horren

www.archipelzonwering.nl | Paramaribostraat 143 | 070 346 1770

MEIJER FINANCE

Marius Meijer AA/RB

Javastraat 14
2585 AN 's-Gravenhage
Tel.: 070 - 360.02.32
www.meijerfinance.nl

Archipel Fysiotherapie & Manuele therapie

Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatiek
Medische Fitness & Revalidatie
Dry Needling
Zwangerschaps gerelateerde klachten
ClaudicatioNet Looptraining

Sumatrastraat 205
2585 CP Den Haag
070 - 3503990

Locatie "De Bataaf"
Ver Huëllweg 2
2585 JC Den Haag
070 - 3506944

www.archipelfysiotherapie.nl

Zorgpianist

Joris van Goudoever — pianist en verteller

'Ik ben altijd op zoek naar schoonheid, niet naar perfectie.' Muziek is de taal van emotie volgens onze buurtgenoot en pianist Joris van Goudoever. 'Ik wil mensen ontroeren.' Zo'n honderd keer per jaar verzorgt Joris optredens. Hij speelt op bruiloften en partijen en is huispianist bij Sociëteit de Witte. Maar hij speelt voornamelijk in zorginstellingen voor ouderen met dementie. 'Juist die doelgroep past goed bij mij. Het geeft me voldoening om voor ouderen te spelen.'

Met het geven van concerten voor ouderen komen zijn twee talenten mooi samen: musiceren en het vertellen van verhalen. Zijn eigen arrangementen van bekende filmmuziek en jazznummers lardeert hij met korte anekdotes. De muziek brengt herinneringen boven bij de bewoners van zorginstellingen en bezorgt hun een vrolijke middag. Zijn impresario en levensgezellin Hedy van Eijk bedacht dit concept van 'zorgpianist' nadat hij eens in het verzorgingshuis speelde waar zijn nu 92-jarige moeder woont.

Tot zes jaar geleden had Joris verschillende functies in het onderwijs en op dit moment begeleidt hij nog parttime statushouders op de weg naar de arbeidsmarkt. Muziek heeft altijd deel uitgemaakt van zijn leven. Zijn vader was cellist, zijn moeder violiste. Zelf koos hij aanvankelijk voor drums en speelde in een band. Pas op zijn veertiende probeerde hij voorzichtig piano te spelen. Improvisatie en jazz hadden daarbij meer zijn belangstelling. Dat 'gepingel' kon zijn ouders in het begin niet bekoren. 'Ik heb in feite een poos muzikaal ondergedoken gezeten,' zo zegt hij. Dat heeft hem er gelukkig niet van weerhouden om door te zetten. Een conservatorium bezocht hij nooit, hij is grotendeels autodidact. Hij zocht naar leraren die hem harmonie en improvisatie konden bijbrengen. Een verblijf van twee jaar in de VS drukte een stempel op zijn muzikale ontwikkeling want hier werd de liefde voor filmmuziek en jazz aangewakkerd.

Nog dagelijks haalt hij inspiratie uit de muziek van anderen zoals zijn grote idool Errol Garner. 'Hij had een heel eigen stijl. Hij was enorm creatief en speelde

Met het geven van concerten voor ouderen komen zijn twee talenten mooi samen

heel pianistisch.' Joris demonstreert op de piano hoe Garner een knap spel speelde met verschillende liggingen van akkoorden. 'Hij had grote handen en kon met gemak een decime pakken.' Hierdoor kon hij akkoorden in wijde liggingen spelen, wat een bijzonder klankeffect geeft.

Zijn moeder is zijn muziek in de loop van de jaren gelukkig meer gaan waarderen. 'We hebben leuke gesprekken gehad over de muziek. Ze vindt het knap dat ik kan improviseren, iets wat de meeste klassieke musici niet kunnen.' Altijd als hij in het thuis van zijn moeder speelt, wil zij het lied *A Whiter Shade of Pale* horen, dat gebaseerd is op de *Air* van Bach. En zo is de cirkel rond. Want 'geen dag zonder Bach!' so

✉ jorisvangoudoever.nl

Jongensdroom

Op Stoom

Wanneer je grootvader een stoommachientje heeft waarmee je op zolder mag spelen, loop je de kans om verslaafd te raken. Bij het binnenkomen van zijn huis is het mij meteen duidelijk dat dit Lex Tewes is overkomen. Hij ziet mijn verbazing en zegt aarzelend 'Wacht maar, tot je boven bent geweest'.

Hij is verzamelaar van miniatuur stoommachines en alles wat daarbij hoort. En dat is nogal wat. Zijn wereld is die van de modelbouwers. Ook miniatuur modellen van gebouwen en hun omgeving horen erbij.

Lex volgde een studie machinebouw en is in die branche werkzaam geweest. Zijn laatste job was het controleren van de gaswinning installaties in Groningen. Tot die werd beëindigd en hij zich helemaal aan zijn liefhebberij kon wijden. Mechaniek in brede zin heeft zijn interesse. Hij houdt verder twee klassieke M.G.'s in de vaart. Daar rijdt hij rally's mee, het liefst in Engeland en Schotland. Een van zijn wagens heeft dan ook het stuur rechts.

In de negentiende eeuw werd stoom de belangrijkste aanvulling op dierlijke tractie en de energie uit wind en water. Aan stoommachines kan je verslinderd raken. Dat wordt duidelijk, wanneer je zijn collecties mag bekijken. Stoommachines in veel vormen, maten en modellen. Vroeger werden ook hete lucht generatoren gebruikt. Maar beduidend minder en voor meer specifieke doelen. Ook daar heeft hij voorbeelden van in miniatuur en zelfs op ware grootte. Van bijna alle stoommachines is er ook een speelgoed uitvoering gemaakt. Van de goedkoopste producten tot heuse schaalmodellen. Zijn documentatie en verzamelingen laten dat duidelijk zien.

Alles wordt door hem met zorg zoveel mogelijk gerepareerd tot de oorspronkelijke staat. Veel objecten staan daarvoor nog in de wacht. Restauratie vereist veel tijd, maar is ook een niet onbelangrijk onderdeel van het plezier dat hij eraan beleeft. Op mijn vraag wat het doel is van zijn verzamelen, geeft hij als antwoord: 'Een modelbouwer bouwt aan zijn eigen ideale wereld.' Een jongensdroom... JW

Van levensbelang

Aandacht voor de AED's in onze wijk

Urgentie

In Nederland krijgen elk jaar 16.000 mensen een hartstilstand. Dit kan overal gebeuren: thuis, op het werk, op straat. De enige manier om een hart weer in een normaal ritme te laten kloppen is door een elektrische schok af te geven met behulp van een AED. Hoe sneller een AED wordt ingezet, hoe groter de overlevingskans van het slachtoffer. Elke minuut waarin er niet wordt gereanimeerd met behulp van een AED, daalt de overlevingskans van het slachtoffer met circa 10%. Een ambulance is echter vaak pas na 15 minuten aanwezig. De aanwezigheid van een AED kan dus letterlijk het verschil maken tussen leven en dood.

De Bewonersorganisatie gaat de komende tijd aandacht besteden aan de AED's in Archipel/Willemspark. Het streven van de landelijke organisatie HartslagNU is dat binnen een straal van 500 m. een AED is te vinden. Een buurtbewoner te activeren daarvoor een praktische opleiding te volgen en bij te scholen. Mensen zonder kennis van reanimatie mogen een AED gebruiken, immers geen tijd te verliezen, maar als je bent getraind zal het vaardiger en sneller gaan.

Aanpak

Door de werkgroep Zorg en Welzijn is in juni een inventarisatie gedaan van de aanwezige negen AED's in de wijk. Onze bevindingen:

- De 500m grens haal je zeker niet in het wijkdeel binnen Patijnlaan-Ban-kastraat-Koninginnegracht-Delistraat en ook niet in het deel binnen Zeestraat-Sophialaan.
- Maar in de overige delen zijn er wel AED's maar niet eenvoudig toegankelijk. Ze hangen binnen en zijn bruikbaar tussen 9.00–17.00 uur, m.u.v. weekends en vakantie. Of ze hangen wel buiten maar er is een code noodzakelijk. Of de AED is niet aangemeld bij HartslagNU. Een code wordt dan verstrekt aan een burgerhulpverlener die actief opgeroepen wordt door HartslagNU.
- De Bewonersorganisatie zal het onderwerp komende tijd regelmatig aan de orde stellen. Het is belangrijk immers om te bereiken dat zoveel mogelijk AED's goed toegankelijk worden. D.w.z. niet binnen opgehangen en geen codepaneel. De diefstalkans is uitermate klein, de kans is veel groter dat iemand de AED nodig heeft en de hulpverlener geen code heeft.

Samen met Wouter Verbeek van stichting Reanimatie Levensreddende technieken zal de werkgroep Zorg en Welzijn een plan van aanpak maken. We zullen ook de internationals in onze wijk niet vergeten. Dan berichten we u weer.

Wellicht bent u bekend met AED beheerders die graag met ons in contact willen komen? Dat kan via mailadres: zorgwelzijn@archipelwillemspark.nl Dank voor uw aandacht voor nu.

Werkgroep Zorg en Welzijn
Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark

Architectuur

Eenheid in verscheidenheid: Bouwstijlen in onze wijk

Vanaf de tweede helft van de negentiende tot vlak na het begin van de twintigste eeuw, in korte tijd dus, veranderden de huidige wijken Willemspark en Archipel van een duinlandschap met vaarten en moestuinen in de woonbuurten van nu.

Het bijzondere van de bouw uit die ruim vijftig jaren is de veelheid aan architectuur die toch een opvallende eenheid uitstraalt. Aanvankelijk betrof het negentiende-eeuwse bouwstijlen zoals neo-rennaissance en neogotiek. Tegen de eeuwwisseling ging men zich opnieuw afvragen in welke stijl men eigenlijk moest bouwen. Men greep toen terug op eerdere, klassieke Griekse en Romeinse bouwstijlen, en op oorspronkelijke renaissance en gotiek. Maar ook nieuwe stijlen zoals Art Nouveau, Jugendstil en Zakelijke Architectuur kwamen aan bod. Bekende architecten als Berlage lieten in onze wijk hun sporen na. En zichtbare buitenlandse invloeden waren er van de Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright. Alles past wonderwel bij elkaar. Met recht kan men spreken van 'eenheid in verscheidenheid', kenmerkend voor de eigen identiteit en authenticiteit van onze wijk.

Enkele voorbeelden

Een opmerkelijk, in 1905 gebouwd, pand staat op de hoek van Anna Paulownastraat en Laan van Meerdervoort, tegenover het huis waar vroeger Max Koot zijn bekende fotostudio had: het heeft zowel Jugendstil als Art Deco kenmerken, met gevelornamenten in terracotta, afkomstig van De Porceleyne Fles fabriek in Delft die in die tijd

terracotta elementen voor de bouw produceerde. De gevel, met een inlijsting in de stijl van de zgn. Wiener Secession (een plaatselijke variant van Jugendstil) ademt tegelijk een ingetogen, maar harmonische Engelse sfeer. Die Engelse stijl deed in die periode opgeld door de Nederlandse band met het Engelse koningshuis (Koning Willem I). Het hoekpand valt jammer genoeg minder op omdat het een groot deel van de dag in de schaduw ligt en de passant gefocust is op het drukke verkeer op het kruispunt.

Wie dit gebouw aanschouwt kan zich niet indenken dat er in 1930 plannen lagen om ter verbreding van de Anna Paulownastraat de fraaie Jugendstil huizen in dit gedeelte te slopen, mede om beter zicht te bieden op het Vredespaleis. Zo'n sloop lijkt nu misschien ondenkbaar, maar nog vrij recent, begin jaren tachtig, werden ideeën ontwikkeld om monumentale huizen langs de van Karnebeeklaan in onze buurt te slopen voor nieuwbouw van de Nationale Investeringsbank/NIBC. Een plan waartegen de Archipelbuurt zich met succes verzette!

Een ander voorbeeld van 'eenheid in verscheidenheid' in onze wijk: Eind negentiende eeuw zijn langs de Javastraat, Koninginnegracht en Mauritskade veel statige en overvloedig versierde panden in neo-rennaissance stijl met witte gevelornamenten opgetrokken. Deze zijn ook te vinden in de Prinses Mariestraat. De Mansardedaken verwijzen naar de Franse bouwstijl die toen ook populair was. Veel van die panden werden gebouwd voor vermogende Nederlanders die terugkeerden uit het toenmalige Nederlands-Indië.

Voor het kijken naar de architectuur in ons rijk met royale en monumentale panden bediende wijk gaat het adagium van Johan Cruiff op: 'Je gaat het pas zien als je het doorhebt'. En hij had gelijk. Zoals eigenlijk altijd!

Bart Brouwer

Graag leid ik u rond in het Archipel/Willemspark mail naar bartelebrouwer@gmail.com

advertentie

Bouwen in de sfeer van weleer

Alexandria
GARANTIE AANNEMERS
EST. 1920

alexandriabv.nl

Zorg & Welzijn

De volgende stap naar een Zorgzame Buurt

Hoe kunnen Archipel en Willemspark een Zorgzame Buurt worden? Met dat thema voor ogen woonden zo'n zeventig wijkbewoners op 11 juni een eerste bijeenkomst bij, in het Vreedehuis aan de Riouwstraat.

Jan Smelik

Het betrof in de eerste plaats een presentatie van mogelijkheden en ideeën, maar het was ook een peiling: welke wederzijdse hulp kunnen en zullen we elkaar straks verlenen en wie wil zich sterk maken om mee te denken en te helpen? Dit initiatief van de Bewonersorganisatie speelt tegen een achtergrond waarin de zorg in Nederland boven ons hoofd groeit. Geld en personeel zijn straks in onvoldoende mate beschikbaar en dat voelen we nu al. Als het gaat om georganiseerde ondersteuning, thuishulp en thuiszorg, kunnen we dan niet beter het heft zelf in handen nemen?

Voorbeeld van een zorgcoöperatie

Op de bijeenkomst sprak onder anderen Jan Smelik. Hij is vijftien jaar geleden in de gemeente Austerlitz begonnen met een nu bloeiende zorgcoöperatie. Smelik legde uit dat coöperatieve samenwerkingsvormen in Nederland al eeuwenlang bestaan. Na de Tweede Wereldoorlog nam de rol van overheid op het gebied van zorg en welzijn toe. Maar eind vorige eeuw trad de overheid weer terug omwille van de beoogde 'marktwerking'. Sindsdien staat het coöperatieve ideaal weer in de belangstelling.

Dat betekent: samenwerken, solidariteit en eigen beheer zonder winstoogmerk.

Smelik en de mede door hem geïnitieerde organisatie Nederland Zorgt Voor Elkaar, adviseert bewonersinitiatieven in tal van wijken en gemeenten. Hij noemde in het Vreedehuis een dergelijk initiatief ook voor stadswijken als Archipel en Willemspark reëel en hij benadrukte om daarbij goed aan te sluiten op de behoeften

Wie helpt er een handje mee?

Herfstkriebels in Het Klokhuis

Voorzitter Tjebbe Ypma in de huidige tuin van Het Klokhuis, waar nieuw leven wordt ingeblazen.

Het nieuwe bestuur van wijkcentrum Het Klokhuis is enthousiast gestart. Naast plannen voor de aanpak van het interieur, zie vorige wijkkrant, vraagt voorzitter Tjebbe Ypma nu om sterke handen en goede wil. Want er is hulp nodig bij de herinrichting van de tuin door een ecologisch hoveniersbedrijf. Kunnen wij – gebruikers/buurtgenoten – een handje helpen bij de voorbereidende werkzaamheden om de kosten te beperken?

en mogelijkheden in de wijk. Zogeheten zorgcoöperaties voorzien vaak in burenhulp, dorpsvervoer, een 'dorpshuis' met een 'dorpsondersteuner', kortom alle zijn het sociale initiatieven die cohesie en maatschappelijke deelname bevorderen.

Smelik ging ook in op het woningcomplex dat in Austerlitz is gerealiseerd voor ouderen en studenten, met inbegrip ook naschoolse opvang. Het opzetten daarvan bleek een ingewikkeld en langdurig proces. Maar het uiteindelijke resultaat biedt goede perspectieven voor de leefbaarheid in het dorp. De bewoners kunnen er met enige steun uit het dorp naar verwachting lang blijven wonen.

Stappen in Archipel/Willemspark

Tjebbe Ypma, voorzitter van de werkgroep Zorg en Welzijn, schetste voor Archipel en Willemspark in acht stappen een overzichtelijk pad tot 2027. De eerste stap behelst het vormen van een denktank met mensen die het concept ontwikkelen en een projectgroep voor een centraal informatiepunt, die concrete plannen ontwikkelt. Uiteraard werken beide groepen samen. Met een projectleider, voldoende kennis en bezoeken aan vergelijkbare initiatieven, zou aan onze wijkbewoners in het voorjaar van 2025 een 'droomscenario' kunnen worden gepresenteerd. Om daar te komen zal de behoefte aan faciliteiten nader worden onderzocht. Als u dat nog niet heeft gedaan, dan kunt u de enquête invullen op onderstaande pagina.

<https://archipelwillemspark.nl/nieuws/kom-naar-de-wijkavond-zorgzame-buurt/>

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de vorderingen of zich aanmelden voor een actieve rol, mailt u dan naar...

zorgwelzijn@archipelwillemspark.nl

Programma Activiteitscentrum Het Klokhuis

Door de week dagelijks geopend voor koffie en thee > 09–16.00 uur
Gebruik leetuur en computers in de ontmoetingsruimte

MAANDAG

Gym voor Ouderen (MBVO) 55+ aanvang 09.30 uur (*Er zijn 3 lessen*)
Pannenkoeken, vers gebakken 11.00 tot 13.30 uur
Yoga op de stoel aanvang 12.15 uur » tot 13.15 uur
Tafeltennis aanvang 13.30 uur » tot 15.00 uur
Alexander Techniek aanvang 14.00 uur » tot 18.30 uur
Alanon Hulp en ondersteuning 20.00 tot 22.00 uur (1x per 2 weken)

DINSDAG

Nieuw! Valpreventie 10.30 tot 11.30 uur
Sport grondoeffeningen dames 16.30 uur » heren 17.45 uur

WOENSDAG

Franse les voor gevorderden B2 09.30 tot 11.00 uur
Bloedprikken 13.30 tot 15.30 uur
Koempoelan Elke 2e woensdag van de maand – 13.30 tot 15.30 uur
Stoelyoga 14.00 tot 18.30 uur
Tafeltennis 13.30 tot 15.30 uur
Oogzorg 13.30 uur tot 15.30 uur
Sodurado voor 5–15 jaar aanvang 16.15 uur
Alexander Techniek 14.00 uur tot 18.30 uur
Sport Grondoeffeningen Heren 19.30 uur
Meditatie bijeenkomst 19.30 tot 21.00 uur
Alanon Hulp en ondersteuning 20.00 tot 22.00 uur

DONDERDAG

Alexander Techniek 14.00 tot 18.30 uur
De wijsgerige jaargang 14.00 tot 16.00 uur
Aikido Kokoro Dojo 19.00 tot 21.30 uur

VRIJDAG

Klei- en bootseerclub 10.00 tot 13.00 uur
Italiaanse les voor gevorderden 11.30 tot 13.00 uur
Proefles Italiaans: 11.30 tot 12.15 uur
Bibliotheek (gratis boeken uitleen) 13.30 tot 14.00 uur
Computer spreekuur 14.00 tot 15.00 uur

Wijkbus STAP-IN
Elke ochtend 09.00 tot 10.00 uur
☎ 070 352 04 16

Activiteitscentrum 't Klokhuis
Celebesstraat 4, ☎ 070 350 35 11
info@hetklokhuis.eu

stichtinghetklokhuis.nl

Wijkcentrum Archipel/Willemspark
Het Klokhuis, Celebesstraat 4

AchterOp

Zaterdag 2 november

Lustrum 't Klokhuis

Het Klokhuis, wijkcentrum voor de Archipel, bestaat in 2024 vijftig jaar. Op zaterdag 2 november zal dat feestelijk gevierd worden.

Zo organiseert Het Klokhuis ter gelegenheid van dit tiende lustrum een fotowedstrijd voor buurtbewoners. De tien beste foto's worden geëxposeerd tezamen met een expositie van foto's van de wijk van fotograaf Karen Kommer. Elders in deze wijkkrant staat een aankondiging hiervan en ziet u hoe u zich voor de wedstrijd kan opgeven. Daarnaast hebben voor het eerst sinds lange tijd het Repair Café te gast in de wijk. Geef u op voor reparatie van uw kapotte spullen via www.repaircafedenhaag.nl.

Paul Gerretsen oud-rector van het VCL en expert van de Haagse geschiedenis geeft een lezing over de wijk. En verder wordt er met een muzikaal omlijste borrel afscheid genomen van Ruud Klein en Willem Oostdam, twee (oud) bestuursleden, die zich jarenlang hebben ingezet voor Het Klokhuis.

Bestuur 't Klokhuis Tjebbe Ypma, Patricia Maitland en Daan Loyens

PROGRAMMA ZATERDAG 2 NOVEMBER

- 11.00 Repair Café (tot 13.00 uur)
- 12.30 Lunch voor wijkbewoners
- 14.30 Opening tentoonstelling Karen Kommer en genomineerde foto's van buurtgenoten. Bekendmaking winnaar fotowedstrijd.
- 15.15 Lezing over de wijk door Paul Gerretsen
- 16.15 Afscheid oud bestuur
- 17.00 Aangeklede borrel met muzikale omlijsting voor belangstellenden uit de wijk.

Nieuw in 't Klokhuis

Cursus valpreventie

Een gratis cursus valpreventie van 13 weken (1e les is een proefles) in het Klokhuis, Celebesstraat 4. De cursus is op dinsdagochtend en start per dinsdag 10 september om 10.30 tot 11.30 uur in de theaterzaal. U kunt ook later instappen. Laatste les: 3 december 2024.

Maximale groepsgrootte is 15 deelnemers, de cursus wordt uitgevoerd op basis van de methode InBalans door geschoolde instructeurs. Aanmelding via Sportief Plus is verplicht om deel te kunnen nemen. Dit kan via de onderstaande website. U kunt ook mailen naar denhaag@sportiefplus.nl of bellen naar 06 45 63 76 97.

Tijdens de cursus gaat u werken aan uw balans, spierkracht in de benen en het versterken van het zelfvertrouwen tijdens het lopen. Tijdens de lessen kan u een bezoek van een (zorg)professional zoals een fysiotherapeut of diëtist verwachten die u vanuit hun expertise extra informatie, tips en tricks mee geeft om uw valrisico te verlagen. Na de cursus helpen de buurtsportcoaches u graag verder naar vervolgbeweging aanbod. Bent u geïnteresseerd in de cursus? Meld u snel aan, wij zien u graag!

Aanmelden sportiefplus.nl/den-haag

Te kijk in de wijk

Jos Lammers
instagram: joslamcomics

Exposeren in 't Klokhuis

Vanaf 2 maart 2025 is er weer de gelegenheid om te exposeren in 't Klokhuis. Op de benedenverdieping is er plaats voor ongeveer 20 schilderijen en/of foto's. In de tuin kan er ook beeldhouwwerk geëxposeerd worden. Mocht u geïnteresseerd zijn bel dan met Elisabeth König, telefoon 06 33 30 80 53.

Else's overlijden kwam totaal onverwacht. Ze voelde zich al een tijdje niet zo lekker, maar niemand vermoedde dat dit fysieke ongenoege op 13 juni het definitieve eind van haar leven zou betekenen. In september zou ze haar 80ste verjaardag vieren en ze was al aan het bedenken hoe ze dat het liefste wilde vormgeven. Helemaal in haar lijn: klein maar fijn, met aandacht voor iedereen.

Else woonde al sinds 1973 op een benedenverdieping in de Atjehstraat. Daar groeiden ook haar twee dochters Pauline en Aisha op. Dat zijn inmiddels volwassen vrouwen met eigen kinderen, die hun oma graag bezochten.

Door de tuin, waar Else erg van genoot, met in ieder seizoen wel een kleurende of geurende struik, leidde een overdekte onverwarmde gang naar het achterhuis. Daar waren drie kleine slaapkamers. Ook onverwarmd! In de winter kregen Pauline en Aisha van hun moeder voor onderweg door de gang een warme handdoek om de schouders en een kruik mee voor in bed.

Else combineerde haar werk als administratief medewerkster van de bewonersorganisatie met het coördineren van dagverzorging bij het Schakelpunt. Zo heet de ontmoetingsruimte op de begane grond in de Borneoflat, het grote gebouw op de hoek van de Borneostraat en de Burgemeester Patijnlaan. De zorginstelling 'Florence' beheerde het Schakelpunt tot 2011. Toen 'Florence' zich daar vanwege reorganisatie uit terugtrok, dreigde de 'schakel' tussen de senioren om elkaar te ontmoeten verbroken te

In Memoriam

Else Ponsen

Bericht van Pauline en Aisha:
Namens de familie bedanken wij alle buurtbewoners voor hun lieve woorden en betrokkenheid na het overlijden van Else.

worden. Else heeft dat in samenwerking met een aantal andere betrokkenen, weten te voorkomen. Tot op de dag van vandaag wordt daar dagelijks koffiedronken. Onder de paraplu van 'Haags Ontmoeten' (een initiatief van de Haagse gemeente om Den Haag een 'seniorvriendelijke' stad te maken) heeft ze 'Rijker leven' helpen opzetten. Onder deze noemer vallen tal van activiteiten waar menig alleenstaande oudere, dankbaar gebruik van maakt.

Daarnaast was Else gedurende 40 jaar vrijwillig eindredacteur van de wijkkrant. Ze kende de geschiedenis van de wijk en de wijkbewoners als geen ander. Ze was ook intensief betrokken bij de 'Sociale Sofa' de stenen bank die naast Brasserie Banka op de stoep staat, met daarop de kaart van Indonesië in mozaïek-steentjes afgebeeld. Voor haar jarenlange inzet als vrijwilliger kreeg Else bij haar afscheid van de Wijkkrant in 2021, de Stadspenning Den Haag uitgereikt.

Else schilderde, boetseerde en knutselde haar hele leven. Hoe productief ze wel niet was, be-seften Pauline en Aisha des te meer bij het opruimen van haar woning. Zo ontstond het plan om een tentoonstelling van haar werk te organiseren in 't Klokhuis, waarbij de opzet is, dat eenieder die wat wil kopen, naar draagkracht betaalt en de opbrengst ten goede komt aan Artsen Zonder Grenzen.

Else kijkt zonder enige twijfel vanaf haar wolkje met veel genoegen naar dit mooie initiatief. De rol van sociale spil, die Else met zoveel overgave vervulde, zullen we node missen. **KK**